C/2024/6865

28.11.2024

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse

Konnektivitetspakke om digitale net og infrastruktur

(initiativudtalelse)

(C/2024/6865)

Ordfører: **Isabel CAÑO AGUILAR**

Medordfører: **Maurizio MENSI**

Rådgivere	Sergio SANTILLÁN (for ordføreren) Federico MARINI BALESTRA (for medordføreren)
Vedtaget på plenarforsamlingen	15.2.2024
Retsgrundlag	Forretningsordenens artikel 52, stk. 2
Kompetence	Sektionen for Transport, Energi, Infrastruktur og Informationssamfundet
Vedtaget i sektionen	18.7.2024
Vedtaget på plenarforsamlingen	18.9.2024
Plenarforsamling nr.	590
Resultat af afstemningen (for/imod/hverken for eller imod)	169/0/0

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. EØSU fremhæver den digitale økonomis betydning for EU's økonomi generelt og fordelene ved interkonnektivitet for boliger, offentlig transport, sundhed og personlige forhold.

1.2. EU har vedtaget en række nye forordninger om den digitale økonomi og har desuden tilpasset sin industripolitik. Der er imidlertid behov for nye afgørelser for at fremme denne sektor, som er afgørende for sociale og økonomiske fremskridt. Hvidbogen Hvordan håndterer vi Europas behov for digital infrastruktur? er et skridt i retningen af dette mål. I forbindelse med nye teknologier og markeder er det vigtigt at skabe lige vilkår for samtlige aktører i det digitale økosystem og sikre, at forbrugerne beskyttes på samme måde uanset udbyder.

1.3. EU står over for en lang række udfordringer, når det gælder:

— det teknologiske område

— investeringer – det kræver betydelige, koordinerede investeringer for mere end 200 mia. EUR fra den offentlige og den private sektor

— opnåelsen af et mere integreret indre marked for telekommunikation

— behovet for at afhjælpe den fragmenterede tilgang til radiofrekvensforvaltning

— fastsættelse af en lovgivningsmæssig ramme, der sikrer aktørerne lige vilkår på det digitale marked

— modvirkning af overdreven afhængighed af store udbydere fra tredjelande

— behovet for at skabe mere innovation og øge den industrielle kapacitet i hele telekommunikationsværdikæden

— bæredygtighed

— sikre og modstandsdygtige kommunikationsnet, herunder undersøiske kabler.

1.4. Fragmenteringen skyldes ikke kun forskellige gennemførelsesmyndigheder, men også forskelle i de enkelte medlemsstaters gennemførelse af direktiver, hvorfor EØSU foreslår at:

— prioritere lovgivning i form af forordninger, hvor det er muligt

— anvende princippet om én enkelt myndighed som fastsat i europæiske standarder

— fremskynde certificeringsprocessen, som på nuværende tidspunkt kan tage 12 eller endda 24 måneder

— anvende oprindelseslandsprincippet i stedet for ordningen med nationale generelle tilladelser

— offentliggøre passende retningslinjer for kvalifikationer og bestemmelser, der finder anvendelse i henhold til den europæiske kodeks for elektronisk kommunikation

— fastsætte en realistisk frist for nedlægning af kobbernettet

— fremskynde udrulningen af den næste generation af net

— harmonisere de regler, der gælder for nummerressourcer.

1.5. EØSU er fortaler for at skabe stærke markedsøkonomiske aktører, der fremmer beskæftigelse og social dialog i overensstemmelse med de europæiske værdier.

1.6. Vejen frem – EØSU's forslag

— Konnektivitet. Øget frekvensharmonisering i Europa

— Fremme af risikokapitalinvesteringer

— Investering i infrastruktur, der kan støtte en mere udbredt anvendelse af kunstig intelligens

— Sikring af Europas kritiske infrastruktur: Cybersikkerhed for regulerede enheder.

2. **Indledning**

2.1. Digitale teknologier har vidtrækkende konsekvenser for EU's økonomiske konkurrenceevne og fremmer produktivitet og innovation.

2.2. Interkonnektivitet giver borgerne forskellige fordele, bl.a.:

— sikrere og mere energieffektive arbejdspladser

— billigere og renere offentlig transport

— mulighed for mere effektive sundhedssystemer, banksystemer, sociale sikringsordninger og skattesystemer samt mulighed for en mere udbredt anvendelse af kunstig intelligens.

2.3. For at bevare det industrielle lederskab er EU nødt til at indtage en førende rolle inden for centrale digitale teknologier, lige fra kunstig intelligens til kvantedatabehandling, mikroelektronik og virtual reality, og til at udrulle digitale infrastrukturer, både når det gælder cybersikkerhed, 5G og cloudcomputing og -data.

2.4. I den valgperiode, vi er ved at gå ud af, er der blevet vedtaget nye forordninger såsom forordningen om digitale tjenester, forordningen om digitale markeder, forordningen om kunstig intelligens, dataforordningen og forordningen om datastyring. Ud over forordningerne opdaterede EU også sin industripolitik i 2021 med det formål at opbygge den digitale og den grønne søjle gennem forskellige initiativer og navnlig gennem vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse. Indtil videre har disse projekter ikke haft den forventede virkning.

2.5. Målene i politikprogrammet for det digitale årti 2030 omfatter:

— Konnektivitet: Gigabitkonnektivitet til alle

— Banebrydende halvledere: Fordobling af EU's andel af den globale produktion

— Data – edge- og cloudteknologi: 10.000 klimaneutrale, ekstremt sikre edge nodes

— Informationsteknologi: Første computer med kvanteacceleration.

3. **EU's udfordringer**

3.1. Kommissionen og aktørerne i den digitale økonomi er enige om de mange udfordringer, som EU skal overvinde:

3.1.1. Teknologiske udfordringer: Den hurtige udvikling inden for kommunikations- og databehandlingsteknologier medfører nye forretningsmodeller og netapplikationer. Udviklingen kræver en kontinuerlig eksponentiel stigning i databehandling, -lagring og -transmission samt teknologisk kapacitet.

3.1.2. Investeringsbehov: Europa har brug for betydelige, koordinerede investeringer for over 200 mia. EUR fra den private og den offentlige sektor til udrulning af digitale højkapacitetsnet, hvilket vil bidrage til at nå de mål, der er fastsat i politikprogrammet for det digitale årti 2030. Desuden vil det også kræve betydelig ekstra investeringskapacitet at omdanne førende teleoperatører til udbydere af netværks- og cloudtjenester. Der er behov for en forsigtig investeringsstrategi, der tager højde for placering og befolkningstæthed. Vi bør også tage fat på behovet for at vedligeholde og opgradere infrastrukturen. Undersøiske kabler har en levetid på 25 år, men der er ikke fastlagt en strategi til proaktiv forvaltning af deres livscyklus.

3.1.3. EU's lovgivningsmæssige rammer har spillet en central rolle i forhold til at fremme liberalisering og investeringer i de seneste 25 år. I den forbindelse bør EU og medlemsstaterne blive bedre til at støtte horisontalt samarbejde og forskning inden for teknologisk udvikling og fremskynde procedurerne, både ved hjælp af mere fleksibel regulering og mere strømlinede procedurer.

3.1.4. Sammenlignet med andre tjenester er der bred adgang til billige, innovative mobil- og fibertjenester i EU. De eksisterende lovgivningsmæssige rammer, der er baseret på princippet om investeringsstigen og den lovgivningsmæssige ophørsbestemmelse, skal bevares og om nødvendigt suppleres for at tage hensyn til nye tjenester og aktører. Under hensyntagen til udviklingen af M2M-tjenester skal potentielle forskelle i de nationale nummereringsplaner og godkendelsesordninger håndteres, eventuelt ved at etablere fælleseuropæiske ad hoc-ordninger for den slags tjenester, der i sagens natur er tværnationale. Det er afgørende hurtigt at implementere de politiske og lovgivningsmæssige scenarier, som Kommissionen foreslår i hvidbogen, ved hjælp af konkrete foranstaltninger, der støtter de investeringer, der er nødvendige for at nå EU's mål for det digitale årti og holde trit med de andre førende verdensøkonomier. Samtidig bør man sikre, at de europæiske forbrugere ikke kommer til at halte bagefter med hensyn til tjenesternes tilgængelighed og kvalitet.

3.1.5. En fragmenteret tilgang til radiofrekvensforvaltning: Tidligere forsøg på at opnå en bedre koordinering af frekvensforvaltningen i EU er ikke lykkedes fuldt ud. Derudover er der konstateret uoverensstemmelser og forsinkelser i timingen af frekvenstildelinger og i udrulningen af netinfrastruktur i medlemsstaterne. I den forbindelse bifalder EØSU Kommissionens forslag om en bedre harmonisering af frigivelsen af og licensudstedelsen til radiofrekvenser til mobiltjenester.

3.1.6. Ulige konkurrencevilkår: På nuværende tidspunkt er det i den nye teknologiske og markedsmæssige kontekst afgørende at skabe lige konkurrencevilkår for alle aktører i det digitale økosystem og sikre, at forbrugerne beskyttes på samme måde, uanset udbyder. EU's eksisterende regelsæt for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester afspejler ikke konvergensen mellem cloud- og telekommunikationsudbydere og sikrer heller ikke lige rettigheder og forpligtelser for alle aktører og slutbrugere af digitale net, hverken offentlige eller private. Hvidbogen tegner et rammende billede af et økosystem, hvor de forskellige aktørers roller bliver mere og mere uigennemskuelige, og som præges af en række forskellige relationer. Derfor er assymmetrisk regulering af »traditionelle« udbydere af elektronisk kommunikation på den ene side og udbydere af cloud/digitale tjenester på den anden side ikke længere berettiget. Dette gælder i endnu højere grad under forhold, hvor de digitale markeder og tjenester er meget koncentrerede, og hvor kun nogle få store platforme til automatisering af kommunikation (meget store platforme/gatekeepers) har en udtalt og fastforankret magt på markedet og leverer »uundværligt« indhold/applikationer til slutbrugere.

EØSU glæder sig over, at Kommissionen i sin hvidbog anfører, at »det stabile fundament for enhver fremtidig forordning [bør] være den europæiske erklæring om digitale rettigheder«. Dermed bekræfter Kommissionen sin forpligtelse til at »udvikle passende rammer, så alle markedsaktører, der drager fordel af digitaliseringen, påtager sig deres sociale ansvar og yder et rimeligt og forholdsmæssigt bidrag til omkostningerne ved offentlige goder og tjenester og offentlig infrastruktur til gavn for alle mennesker, der bor i EU«.

3.1.7. De store aktørers cloudcentre er ofte forbundet med net, som ikke altid er klassificeret som offentlige eller private i henhold til de nuværende regler, hvilket skaber juridisk usikkerhed.

3.1.8. Behov for mere innovation og industriel kapacitet i hele telekommunikationsværdikæden: For at sikre den økonomiske sikkerhed i sine netinfrastrukturer kan EU fremme et samarbejdsbaseret og tværfagligt miljø og forbedre EU-aktørernes adgang til finansiering ved at tilskynde til mere koordinering af private og offentlige investeringsstrategier.

3.1.9. Bæredygtighed: Informations- og kommunikationsteknologisektoren tegner sig for ca. 7-9 % af det globale elforbrug, ca. 3 % af de globale drivhusgasudledninger og stigende mængder affald af elektrisk og elektronisk udstyr. Hvis fordelene ved digitale teknologier udnyttes korrekt, kan de opveje sektorens udledninger og samtidig bidrage til at reducere de globale udledninger, men dette kræver yderligere investeringer fra operatørernes side.

3.1.10. Sikkerhed: I et geopolitisk miljø, der i stigende grad er præget af spændinger og konflikter, bør kritisk infrastrukturs cybersikkerhed, sikkerhed og modstandsdygtighed baseres på pålidelige udbydere, udvikling af sikkerhedsstandarder for end-to-end-konnektivitet og øget modstandsdygtighed og integration på alle niveauer: jordbaserede og ikkejordbaserede net og access- og backbonenet, herunder undersøiske kabelinfrastrukturer.

4. **Behovet for et digitalt indre marked**

4.1. EØSU mener ikke, at der er behov for pludselige ændringer af de lovgivningsmæssige rammer for telekommunikationsvirksomheder. Den nuværende model er stadig egnet til at åbne markederne og undgå den markedskoncentration, der som regel er til ulempe for kunderne i forhold til prisfastsættelse og innovation.

4.2. Ud over at fremme konkurrencen i sektoren for ultrahurtigt bredbånd bør regelsættet fokusere på at håndtere nye problemstillinger såsom den lovgivningsmæssige behandling af M2M-/IoT-tjenester, som er tværnationale.

4.3. I nogle tilfælde kan det være nødvendigt at give adgang til eller sammenkobling mellem transmissionslinjer, der forbinder datacentre, for at gøre det billigere at oprette nye clouddatacentre, som kan blive den næste »flaskehals«. En eventuel regulering af sådanne net bør følge den »traditionelle« tretrinsprocedure, som giver de nationale tilsynsmyndigheder mulighed for under Kommissionens overvågning at fastsætte krav på nye markeder.

5. **Gode job i EU er en forudsætning for at kunne konkurrere på de globale markeder og opnå digital og teknologisk suverænitet**

5.1. Siden 2015 har jobsene i telekommunikationssektoren ændret sig markant. For at håndtere denne overgang skal man arbejde sammen med lokale interessenter og sikre omskolingsmuligheder og tilstrækkelige menneskelige ressourcer til at forbedre fremtiden for den digitale netværksinfrastruktursektor.

5.2. Princippet om »samme regler for samme tjeneste« kunne bruges til at etablere en ny ramme for alle digitale aktører, strømline reglerne, udvide anvendelsesområdet for den nuværende ramme og anvende de samme regler på sammenlignelige tjenester og dermed sikre ensartede rettigheder og forpligtelser for alle aktører og slutbrugere af digitale net.

5.3. EØSU ser gerne, at operatører, der investerer i nye net under forordningen, tvinges til at dele deres netværk med andre operatører for at drage fordel af en leasingkontrakt. Det er vigtigt at sikre en retfærdig fordeling af omkostningerne mellem operatørerne.

5.4. EØSU er fortaler for at skabe stærke markedsøkonomiske aktører, der fremmer beskæftigelse og social dialog i overensstemmelse med de europæiske værdier.

6. **Harmonisering af regler, reform af forvaltningen, forenkling af rapporteringen**

6.1. Fragmenteringen skyldes ikke kun forskellige håndhævelsesmyndigheder, men også forskelle i den måde, hvorpå medlemsstaterne implementerer direktiver. En medlemsstat kan endda fastsætte forskellige kriterier, hvis beføjelserne deles mellem forskellige regionale myndigheder. Dette skaber en lovgivningsmæssig labyrint, der kræver ansættelse af juridiske eksperter og forsinker beslutningsprocessen.

6.2. Der er derfor brug for følgende tiltag:

6.2.1. Prioritering af lovgivning så vidt muligt i form af forordninger.

6.2.2. Anvendelse af princippet om én enkelt myndighed som fastsat i europæiske regler.

6.2.3. Fremskyndelse af certificeringsprocessen, som på nuværende tidspunkt kan tage 12 eller endda 24 måneder. Harmonisering, når det er muligt, af regler og priser i forbindelse med frekvenstildeling. Nogle medlemsstater har tildelt frekvenser til meget høje priser for operatørerne, hvilket kan bremse investeringerne i de nye net.

6.2.4. Anvendelse af oprindelseslandsprincippet for så vidt angår specifikke, mere virtuelle og typisk tværnationale tjenester (f.eks. maskine til maskine (M2M) og tingenes internet (IoT)) i stedet for den nationale generelle tilladelsesordning.

6.2.5. Udstedelse af retningslinjer for kvalificering og de regler, der gælder i henhold til den europæiske kodeks for elektronisk kommunikation for private e-kommunikationstjenester/netværk og for e-kommunikationstjenester, der er nummeruafhængige, men som stadig bruger et nummer til at identificere slutbrugeren.

6.2.6. Fastsættelse en realistisk frist for nedlægning af kobbernettet, også under hensyntagen til at der i medlemsstaterne er forskellige geografiske og demografiske forhold, og at længden på den sidste kilometer varierer. Det betyder, at det i nogle områder kan give mening at tillade brugen af hybride teknologier (fiber til kantstenen (FTTC), vektorisering osv.) i længere tid.

6.2.7. For at fremskynde udrulningen af næste generations netværk (NGN) skal der indføres en række horisontale (symmetriske) forpligtelser for alle interessenter, der ejer civil infrastruktur, som kan bruges til at installere kabler og antenner.

6.2.8. Harmonisering af de regler, der gælder for nummerressourcer, der som følge af digitalisering og virtualisering af tjenester og net i stigende grad anvendes på tværs af landegrænser af erhvervsbrugere.

7. **Næste skridt**

7.1. Konnektivitet. Øget frekvensharmonisering i Europa:

— Medlemsstaterne og Kommissionen bør forbedre koordineringen af bindende afgørelser på europæisk niveau for at øge virkningen af private investeringer.

— Der bør på en ensartet måde gennemføres en ambitiøs lovgivning om gigabitinfrastruktur i hele EU med let adgang til offentlig infrastruktur og et fælles kontaktpunkt i alle medlemsstater.

— Der bør udstedes utvetydige retningslinjer for specialiserede tjenesters overholdelse af forordningen om det åbne internet.

7.2. Frigørelse af risikokapitalinvesteringer:

7.2.1. Fremskyndelse af oprettelsen af investeringsinstrumenter i den sene fase. Overgang til ét sæt EU-regler for alle nationale kapitalmarkeder understøttet af mere samarbejde mellem lokale myndigheder og EU-myndigheder.

7.3. Mere forskning i intelligente net og kortere latenstid:

7.3.1. Medicinsk udstyr og fjerndiagnosticering er meget sårbare over for latenstid i digitale net. Evnen til at forbedre sundhedsdiagnostikken i fjerntliggende områder og mulighederne for AI-støtte på dette område afhænger i høj grad af en hurtig og pålidelig digital netinfrastruktur.

7.3.2. Intelligente net kan nedbringe udledninger og skabe mere energieffektive arbejdspladser og hjem og frembyde en dynamisk metode til at sikre en mere effektiv offentlig transport.

7.3.3. Efterlevelse af princippet om, at der kun skal rapporteres én gang – som godkendt af Kommissionen – og at der kun skal rapporteres til én særlig netmyndighed.

7.4. Dataøkonomi:

— Præcisering af at selskaber i henhold til dataforordningen er underlagt én ledende kompetent myndighed.

— Anerkendelse af dataforordningens forrang som en ramme for B2G-datadeling til officielle statistikker i EU.

— I forbindelse med sundhedsydelser sikring af en harmoniseret ramme for sundhedsdata, databeskyttelse og privatlivets fred, herunder tilpasning og sammenhæng mellem den generelle forordning om databeskyttelse og det fremtidige europæiske sundhedsdataområde.

7.5. Sikring af Europas kritiske infrastruktur: Cybersikkerhed for regulerede enheder:

— Udstedelse af retningslinjer for samspillet mellem EU-direktivet om cybersikkerhed (NIS 2) og forordningen om cyberrobusthed for fjerndatabehandlingstjenester.

— Efterlevelse af princippet om, at der kun skal rapporteres én gang – som godkendt af Kommissionen – og at der kun skal rapporteres til én særlig netmyndighed.

— Konsolidering af cybersikkerhedsenheder for at øge den operationelle effektivitet og i højere grad fremme kritisk infrastrukturs modstandsdygtighed såsom energinet.

— Enighed om en klar tidsplan for udvikling og godkendelse af EU-certificeringsordninger og sikring af, at disse ordninger udelukkende struktureres omkring tekniske cybersikkerhedsforanstaltninger.

7.6. Harmonisering af softwarekommunikationsprotokollerne.

7.7. Fastsættelse af grundlæggende krav til al kommunikationssoftware – f.eks. bør alle dataoverførsler krypteres.

7.8. Offentlige indkøb af digitale tjenester:

7.8.1. Omdannelse af direktivet om offentlige udbud til en forordning og fremme af harmoniserede kriterier for tildeling af kontrakter, hvor cybersikkerhed og bæredygtighed vurderes på lige fod med omkostninger, og på kort sigt udstedelse af retningslinjer i henhold til direktivet for køb af software.

Bruxelles, den 18. september 2024.

Oliver RÖPKE
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg